

EL BE NEGRE

SETMANARI SATÍRIC.

L'Esquerra Republicana de Catalunya se'n va pel seu propi peu al Cementiri

Any I - Núm. 25

Barcelona, 8 de desembre de 1931

Preu: 20 cèntims

Inauguració de la mitja Temporada, del mig Liceu, amb mitja entrada

Ens sap molt de greu no posseir la ploma d'«El Conde de Monte-Cristo», o l'estre inspirat d'en «Ferran-Télez», per a descriure la inauguració de la temporada d'enguany (hem dit enguany i no engany. Entesos?) al Liceu. La funció triada era una «Aida» d'Aida-i-vuelta, amb egipcis i tot: això sí, sense embogullar.

Per a fixar les nocions del lector, direm que cal tenir present que els gitanos actuals són descendents dels antics egipcis. També que, malgrat llur remota antiguitat, mai els egipcis no n'han estat tant d'antics com els vestuaris del Liceu, els quals, segons esbrinaments dels arqueòlegs del Pla de la Boqueria, corresponen exactament a l'època que les granotes duïen o portaven sabre.

L'espectacle que presentava la sala del gran teatre era *ponent* (no gosem dir *imponent*) i *ponent* de cultura i tot, si hem de dir la bona veritat. Com a detall lluit, hem de fer menció dels municipals de gala. També els acomodadors, de frac amb galons.

A l'entrada, uns amables senyors, uniformats, per cert, amb un taladrador a les mans, enganyaven la son taladrant les ales de les mosques, ja que tot Déu que entrava anava provist d'uns papers màgics que del segle XV ençà han rebut i rebran el nom de «passis».

Les «toilettes» de les dames eren del millor gust: bastaria dir que no en veiérem ni una amb mocador al cap, com deien els maliciosos, i fins i tot recordem pallidament un salmó pallid, que estava amb les millors relacions amb la persona i la figura de la ciutadana Aiguader, *née* Cortès.

El tenor Lázaro, no ens acabà de fer el pes. Però hem de reconèixer que, per figurar un general que fa traïció al seu Estat, per egipci i antic que fos, ens agradà més que Primo de Rivera, quan traïa el nostre.

El senyor Canudes ens agradà més volant, i el senyor Vela, a la mar.

Els altres, bons, gràcies a Déu. Els pocs burgesos que hi havia ovacionaren el governador, senyor Anguera de Sojo; en canvi, tenint present el públic, ens ve molt de nou que l'alcalde, que ja podem dir que es tracta de don Jaume Aiguader, no en fos.

Un error fonamental, al nostre parer, ha estat de no contractar el germà Artemi, el que té bons palmells, per a cap de claca.

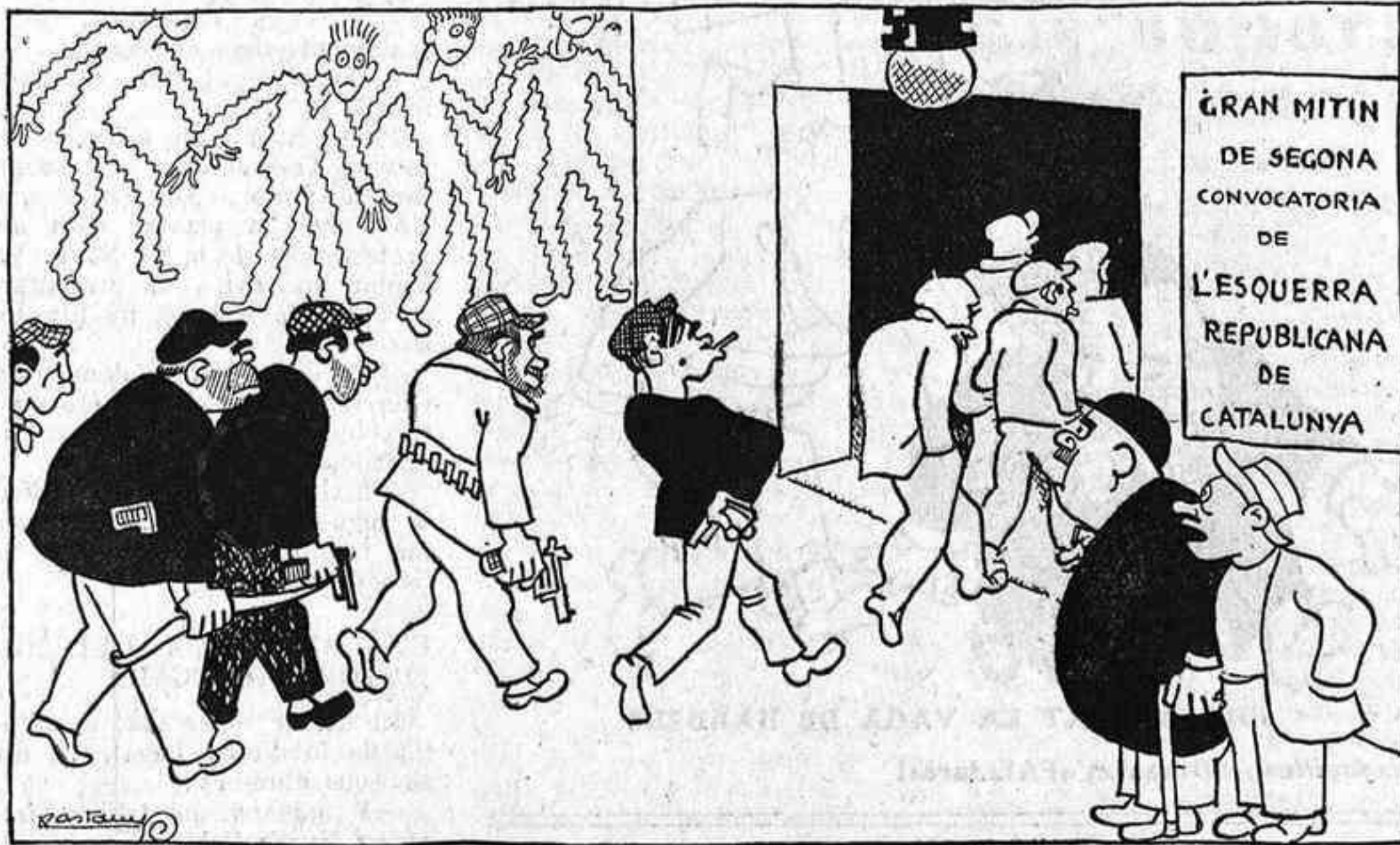
S'hauria ensorrat el teatre.

«TANGO! Vos que fuis-fes el amigo confidente de un regidor»

Hi ha un regidor de la Lliga —el senyor Martí Casals, ja els ho direm— que, modest com la violeta, no s'ha atrevit mai a dir aquesta boca és meua, ni aquests peus són meus.

I diem això dels peus, perquè el senyor Martí Casals fou proclamat campió de tango en un concurs de ball celebrat a París l'any 1915.

Es clar que d'aleshores ençà ha plogut molt i que el senyor Martí Casals ha tingut temps de sobres per reflexionar sobre els fautes i vanitats d'aquest món. Tant és així, que per sollicitar el vot dels seus electors no va atrevir-se a proclamar les seves facultats coreogràfiques. I això que aleshores, la Lliga, pobreta, s'hauria agafat amb un ferro roent.

— Qui son aquells que tremolen a la cantonada?
— Els escamots.
— I aquests que entren?
— Els escamals.

El Jurat del premi Crexells, troba una solució elegant i testamentària. — L'hereu del senyor Berirana, resulta agraciad

Els senyors Capdevila, Cabot, Duran Reynals, Plana, Llor, Puig i Ferrater, Solé de Sojo, primer es tancaren dins el més gran mutisme; després, dins una sala de l'Ateneu. La cosa no era per menys: feia cosa d'un any que eren nomenats membres del jurat del Premi Joan Crexells, i el dia mateix del fall encara no s'havien reunit.

Reunits, es posaren a deliberar, i posats a deliberar, parlaren de novel·les. Aquesta conversa, en qualsevol altre jurat, hauria estat un de tants expedients per a perdre temps; però en aquells instants era oportuníssima; gràcies a ella, un novel·lista català tindria avinentesa de veure mil drets plegats i adquirir una experiència més: preciosa, perquè els novel·listes han d'haver-ho vist tot, i a la nostra terra solen limitar-se a passar-ne de totes, amb detriment de la novel·la nostrada.

Breu: a la primera volta, els jurats estaven molt dividits. Cadascú tenia un candidat al pap. El senyor Carles Capdevila volia passar el «Tirant lo Blanc», de Joanot Martorell, autor del XV. Just Cabot, «Mi mando en Cuba», d'un Rubí desconegut. Duran Reynals sentia gran preferència envers el tractat d'urbanitat del senyor Ezpel, de fama desconeguda. Alexandre Plana optava per «Memories d'un catre», propietat del puleré Lluís Capdevila.

En Llor exclamava nerviosament:

— Vull que el doneu a «Dick Navarro o el terror de las praderas», o si no m'enfadaré!

En Puig i Ferrater, que hi assistia disfressat, va votar-se a si mateix. «Els quatre al·lucinat» fou l'obra que mencionava.

Finalment, Vicenç o Vicent Solé de Sojo, sempre galant, opinà:

— Jo estic per «Eva», si més no, a causa de les mitges.

Davant d'aquest nom, el consistori reaccionà; però algú, molt a tomb, va advertir que, fins ara, Carles Soldevila encara no havia donat la volta al món en tramvia amb imperial, condició prèvia per a ésser premiat. Tothom hi estigué d'acord.

Lavors els del jurat, amb una mirada esquerra, gaitaren el feix de novel·les inèdites. ¿Haurien de llegir-se tot allò? ¿Serien el primer jurat llonza de la terra?

A la fi —no direm qui és—, un del jurat va trobar l'eureka.

— ¿Què me'n diríeu de «L'Hereu», d'en Bertrana?

Tothom va esclafir. Després, una pluja de felicitacions.

— Té gràcia! Endevinada.

— Quina barra! Noi, us felicito!

— Premiem-lo? Premiat. A la una, a les dues, i a les... a les... a les tres!

— Sí, premiem-lo de pressa, que hem d'anar a sopar.

S'obriren les portes de bat a bat. El jurat, mossegant-se els llavis, anuncià el veredict.

El públic va admirar la perspicàcia del jurat que, per a fugir d'estudi i no comprometre's, en comptes de premiar un autor, premiava «L'Hereu».

De tota manera, els llepa-fills objectaven que era, en certa manera, deixar-lo desert. Però llur criteri no va prevaler. Al contrari, tothom blasmava aquests eterns malcontents.

Abans

Ara

LES SORTIDES DEL LICEU

Altra vegada ha estat sorpresa la innocència de «La Humanitat»

— Mare de Déu aquest Ragasol! — exclamà el senyor Companys tan bon punt vàrem entrar al seu luxós despatx de *La Humanitat*. — Em matarà a disgustos! Això no és un home, és una *mano negra*!

— Però, que passa? — vàrem preguntar sorpresos, sempre al tanto. — És que l'afer Bloch ha ressuscitat?

— Gràcies a Déu està ben enterrat, aquest; ara la cosa va pels Tribunals; els vull fer menjar fins a l'últim dels insults que m'han dirigit. On s'és vist, acaparar fang d'aquesta manera per tirar-lo a la cara d'un home honorat! Però no, no es tracta d'això, gràcies a Déu.

— Gràcies a Déu?
— Sí, gràcies a Déu; ara ja ho podem dir, des que l'hem secularitzat. Però no es tracta pas de l'afer Bloch.

— Un altre afer? — preguntàrem discretament.

— Un altre, i tenebrós; afugir's: la compra de la F. A. I. per Acció Catalana!

— Què em diu ara!
— I per torna, encara s'ha fet donar la C. N. T.!

— ???!!!

— Ja pot fer, ???!!!, ja, que és ben veritat!

— I com ha anat això?

— Veurà; en Ragasol, aquesta ànima negra, valent-se de les coneixences que féu mentre preparava la revolució és el que ho ha portat tot. Com que férem la imprudència de deixar-lo treballar, ens ha segat l'herba sota els peus. Si ho haguéssim sabut que no hi havia cap

perill... Però no ho sabem!! No ho sabem...!! — clamà el senyor Companys, i la veu se li trencà.

— Miri que se li ha trencat la veu.

— No és res; dissimuli; ja l'enganyarem.

I, amb la veu trencada, continuà:

— Nosaltres anàvem de bona fe; havíem fet promences a la C. N. T., de bona fe; amb tota la bona fe i amb res més que bona fe. Però, és que si voleu abastar la lluna de bona fe, és que hi ha ningú que tingui dret a dir-vos falsari? Al cap i a la fi, si us donessin la lluna, què en faríeu?

— Home, veurà, jo res; em penso que em faria nosa, no? Així que, per mi, no es molesti.

— Gràcies, gràcies; vos sou un home comprensiu. Però els obrers no en són de comprensius i l'ànima negra d'en Ragasol ho sap prou. I, com que és un jueu, sap que amb diners tot és compra. De vegades també es compra amb documents comprometedors, prou que ho sé; però com que ell, des de l'afer Bloch no en té cap, s'ha hagut de gastar els diners. Deu pessetes! Deu pessetes cada avalotador li costà per fer suspendre el miting de l'Esquerra dimarts al Poble Nou. Deu pessetes! Se'n va fer un funeral de diners; perquè de públic, n'hi havia! Quin entusiasme, si no haguéssim estat les deu pessetes per barba!

— Si que... se les gasten!

— Ho pot ben dir; però amb nosaltres hi haurien deixat fins l'última pesseta. Estàvem disposats a fer tants mitings com calgués per resoldre la crisi del treball, que com recordareu era un dels punts principals del nostre programa electoral.

— I tal, ja no me'n recordava!

— Però aquest mala ànima d'en Ragasol ens ha ben fumut; és a dir, ha ben fumut els obrers. Jo ja ho deia al Directori: No us en feu d'aquest Ragasol; ens té el dit a l'ull i ens en farà una altra! Però, ¿qui es podia pensar que es valgués del mateix truc? Quina manca d'imaginació!

— Ah, ¿amb el mateix truc de l'afer Bloch? Una nota?

— Exactament; una nota. I hi vàrem caure altre cop com uns babaus. Però, ¿qui s'ho havia de pensar?

— Però, ¿com va anar la cosa?

— Molt senzill. Figureu-vos que dijous obro *La Humanitat* abans de menjar-me el bròquil del sopar i a la segona pàgina, dissimulada, hi trobo una nota sobre el miting que s'havia de celebrar el divendres al Poble Nou.

— El de segona convocatòria?

— El de segona convocatòria. La lleigeixo i vaig fer un bot. Com havia anat? ¿Qui havia portat aquella nota a l'impremta? Vaig deixar el bròquil i em vaig arrapar al telèfon: Allo! Allo! La impremta de *La Humanitat*?

— Ah, ja sap francès? Home, el felicito.

— Psè, una mica—digué baixant els ulls tot ruboritzat—una lliçó... de tant en tant... sense abusar, eh?

— Ah, ja, i què li varen dir a *La Humanitat*?

— No en sabien res. Les quartilles havien anat a la impremta, les havien compostes...

— Però, i vostè, ¿no en sabia res?

— Home, jo sí; les quartilles havien anat un parell de dies

perill... Però no ho sabem!! No ho sabem...!! — clamà el senyor Companys, i la veu se li trencà.

— Miri que se li ha trencat la veu.

— No és res; dissimuli; ja l'enganyarem.

I, amb la veu trencada, continuà:

— Nosaltres anàvem de bona fe; havíem fet promences a la C. N. T., de bona fe; amb tota la bona fe i amb res més que bona fe. Però, és que si voleu abastar la lluna de bona fe, és que hi ha ningú que tingui dret a dir-vos falsari? Al cap i a la fi, si us donessin la lluna, què en faríeu?

— Home, veurà, jo res; em penso que em faria nosa, no? Així que, per mi, no es molesti.

— Gràcies, gràcies; vos sou un home comprensiu. Però els obrers no en són de comprensius i l'ànima negra d'en Ragasol ho sap prou. I, com que és un jueu, sap que amb diners tot és compra. De vegades també es compra amb documents comprometedors, prou que ho sé; però com que ell, des de l'afer Bloch no en té cap, s'ha hagut de gastar els diners. Deu pessetes! Deu pessetes cada avalotador li costà per fer suspendre el miting de l'Esquerra dimarts al Poble Nou. Deu pessetes! Se'n va fer un funeral de diners; perquè de públic, n'hi havia! Quin entusiasme, si no haguéssim estat les deu pessetes per barba!

— Si que... se les gasten!

— Ho pot ben dir; però amb nosaltres hi haurien deixat fins l'última pesseta. Estàvem disposats a fer tants mitings com calgués per resoldre la crisi del treball, que com recordareu era un dels punts principals del nostre programa electoral.

— I tal, ja no me'n recordava!

— Però aquest mala ànima d'en Ragasol ens ha ben fumut; és a dir, ha ben fumut els obrers. Jo ja ho deia al Directori: No us en feu d'aquest Ragasol; ens té el dit a l'ull i ens en farà una altra! Però, ¿qui es podia pensar que es valgués del mateix truc? Quina manca d'imaginació!

— Ah, ¿amb el mateix truc de l'afer Bloch? Una nota?

— Exactament; una nota. I hi vàrem caure altre cop com uns babaus. Però, ¿qui s'ho havia de pensar?

— Però, ¿com va anar la cosa?

— Molt senzill. Figureu-vos que dijous obro *La Humanitat* abans de menjar-me el bròquil del sopar i a la segona pàgina, dissimulada, hi trobo una nota sobre el miting que s'havia de celebrar el divendres al Poble Nou.

— El de segona convocatòria?

— El de segona convocatòria. La lleigeixo i vaig fer un bot. Com havia anat? ¿Qui havia portat aquella nota a l'impremta? Vaig deixar el bròquil i em vaig arrapar al telèfon: Allo! Allo! La impremta de *La Humanitat*?

— Ah, ja sap francès? Home, el felicito.

— Psè, una mica—digué baixant els ulls tot ruboritzat—una lliçó... de tant en tant... sense abusar, eh?

— Ah, ja, i què li varen dir a *La Humanitat*?

— No en sabien res. Les quartilles havien anat a la impremta, les havien compostes...

— Però, i vostè, ¿no en sabia res?

— Home, jo sí; les quartilles havien anat un parell de dies

perill... Però no ho sabem!! No ho sabem...!! — clamà el senyor Companys, i la veu se li trencà.

— Miri que se li ha trencat la veu.

— No és res; dissimuli; ja l'enganyarem.

I, amb la veu trencada, continuà:

— Nosaltres anàvem de bona fe; havíem fet promences a la C. N. T., de bona fe; amb tota la bona fe i amb res més que bona fe. Però, és que si voleu abastar la lluna de bona fe, és que hi ha ningú que tingui dret a dir-vos falsari? Al cap i a la fi, si us donessin la lluna, què en faríeu?

— Home, veurà, jo res; em penso que em faria nosa, no? Així que, per mi, no es molesti.

— Gràcies, gràcies; vos sou un home comprensiu. Però els obrers no en són de comprensius i l'ànima negra d'en Ragasol ho sap prou. I, com que és un jueu, sap que amb diners tot és compra. De vegades també es compra amb documents comprometedors, prou que ho sé; però com que ell, des de l'afer Bloch no en té cap, s'ha hagut de gastar els diners. Deu pessetes! Deu pessetes cada avalotador li costà per fer suspendre el miting de l'Esquerra dimarts al Poble Nou. Deu pessetes! Se'n va fer un funeral de diners; perquè de públic, n'hi havia! Quin entusiasme, si no haguéssim estat les deu pessetes per barba!

— Si que... se les gasten!

— Ho pot ben dir; però amb nosaltres hi haurien deixat fins l'última pesseta. Estàvem disposats a fer tants mitings com calgués per resoldre la crisi del treball, que com recordareu era un dels punts principals del nostre programa electoral.

— I tal, ja no me'n recordava!

— Però aquest mala ànima d'en Ragasol ens ha ben fumut; és a dir, ha ben fumut els obrers. Jo ja ho deia al Directori: No us en feu d'aquest Ragasol; ens té el dit a l'ull i ens en farà una altra! Però, ¿qui es podia pensar que es valgués del mateix truc? Quina manca d'imaginació!

— Ah, ¿amb el mateix truc de l'afer Bloch? Una nota?

— Exactament; una nota. I hi vàrem caure altre cop com uns babaus. Però, ¿qui s'ho havia de pensar?

— Però, ¿com va anar la cosa?

— Molt senzill. Figureu-vos que dijous obro *La Humanitat* abans de menjar-me el bròquil del sopar i a la segona pàgina, dissimulada, hi trobo una nota sobre el miting que s'havia de celebrar el divendres al Poble Nou.

— El de segona convocatòria?

— El de segona convocatòria. La lleigeixo i vaig fer un bot. Com havia anat? ¿Qui havia portat aquella nota a l'impremta? Vaig deixar el bròquil i em vaig arrapar al telèfon: Allo! Allo! La impremta de *La Humanitat*?

— Ah, ja sap francès? Home, el felicito.

— Psè, una mica—digué baixant els ulls tot ruboritzat—una lliçó... de tant en tant... sense abusar, eh?

— Ah, ja, i què li varen dir a *La Humanitat*?

— No en sabien res. Les quartilles havien anat a la impremta, les havien compostes...

— Però, i vostè, ¿no en sabia res?

— Home, jo sí; les quartilles havien anat un parell de dies

per damunt la meua taula; però, com que estaven escrites en català i eren d'una lletra apretada... i jo quan veig sis lletres juntes ja em roda el cap... A més a més, vaig veure que eren un retall de L'Opinió, aquest diariot... Qui s'havia de pensar que La Humanitat reproduís alguna cosa d'aquell paper desacreditat? Quan vaig llegir la nota que publicava el meu diari i vaig veure allò, ja ho vaig tómar tot i ho vaig comprendre tot: l'infame Ragasol, per no pagar els obrers que havien de pertorbar el nostre miting, els enganyava, precisament, per conducte nostre! Els obrers, amb la baixa maniobra, farien l'escàndol gratuïtament!

—I el feren.
—I el feren; vós ho heu dit, jove. Ah!, però que no rigui massa aquest Ragasol introductor d'originals subrepticis o introductor subreptici d'originals, o...
—O original introductor de subrepticis.
—Que no rigui massa, perquè l'obrer tornarà amb nosaltres, perquè, si bé és cert que prometrem la lluna potser era prometre'ls massa, ara els prometrem coses més concretes, més positives; els prometrem nada menys que l'oro i el moro!

La reparició de «La Nau»

«La Nau», diari del... del... (ara no recordem si del matí, del migdia o del vespre) ha fet una brillantíssima reparició pública, i diem pública perquè encara que hi ha molts incréduls que ja sabem que no s'ho creuran, privadament «La Nau» mai no ha deixat de sortir. El que succeïa aquests darrers temps era que per donar la impressió als acreedors de què no sortia, en feien edicions clandestines, que en aquest cas eren submarines.

La reparició de «La Nau» ha estat un èxit sols comparable al que obtingué el primer número de «la humanitat». Els seus lectors l'esperaven amb tanta impaciència que van seguir vuitanta-sis quioscos, i a tots es va donar la casualitat que en aquell precís moment acabava de vendre l'últim exemplar que els quedava.

Estem autoritzats per desmentir oficialment el rumor que han fet circular profusament les panteres de la reacció, de què la suspensió de l'edició pública de «La Nau», durant aquests vuit dies, era deguda a què els havia d'arribar d'Almanya un velògraf nou.

En aquesta nova etapa, «La Nau» encara es publica en català. Amb tot s'està tramitant la publicació d'una edició escrita en anglès, a petició dels noms «anglèsos» que tenen majoria en el Consell de nou llegidors de tan important diari.

La tornada dels Titons

Cap diari ho ha dit. Ho dirà EL BE NEGRE, entre altres raons, perquè no és diari, sinó setmanari.

Diumenge vinent arribaran a Barcelona els senyors Cambó i Ventosa. Pel que pugui ésser, avui, dimecres, ha sortit cap a París el senyor Lluís i Duran i Ventosa per a celebrar una reunió amb els gairebé exiliats personatges per tal de discutir si és qüestió de fer una entrada triomfal a Barcelona o una d'amagatotis.

Nosaltres creiem que es decidiran per la darrera solució. Sobretot, quan s'assabentin dels projectes de l'Artemio...

NO S'HO HA PRES BE

El doctor Trias de Bes que treu foc pels queixals, a conseqüència d'un potins de Mirador, l'altre dia, en veure el «vaudeville» que li dedicava EL BE (es trobava a Unió Catalana), volia anar a encendre la Universitat. Sortí le l'Estelrich i d'en Rahola que l'aconsolaren, que si no, hi cala foc.

—No veus home que si t'hi enfades et convertiran en un tòpic com els Xiraus!—va fer-li Estelrich.

Féu prometença de fer bon dat, però al dia següent, no pogué estar-se de fer posar als de darrer any d'advocat, drets, numerar-los, i posar-los en ordre de llista.

Com sigui que havent preguntant a un xicot la lliçó, aquest no encertés entre Canales, Sagasta i Silvela, qui era l'autor d'un projecte de llei, va dir entre dents:

—Com es veu que no ha llegit EL BE NEGRE!

Ara el doctor Trias, ja no podrà parlar dels «cuartelazos» que són les Universitats americanes.

PARLANT AMB PROPIETAT, LA DEL LICEU ES COMPORTA D'UNA MANERA IMPROPIA

Seguint la seva tradició, la Propietat del Liceu, ha estat a l'altura de les circumstàncies. Hem vist molts senyors que es venien per la Rambla llurs seients de propietat a duro i sis pessetes. Aviat els veurem, amagant-se dels urbans, pertorbar l'ordre de les cues, davant de les guixetes.

Les llotges, buides. Les senyores volen fer estalvis, malaltia ben nova en la dona. Els ha vingut amb el vot?

Per aquest camí, aviat ens els trobarem, molts de propietaris, obrint per amor de la propina, les portelles dels «autos» o bé cercant «taxis».

Es veu que s'estimen més passar per pobres que per republicanots, aquests propietaris.

HOMENATGE A L'AMIC FORCADES

L'amic Forcades, tots saben que és «l'animador» dels mitings que amb tant d'èxit i amenitat l'Esquerra celebra al Poble Nou.

El Poble Nou és famós per la seva «Aliança», que ha figurat en el cuplet de «Les Caramelles»; d'ara endavant en serà per la «Deslliança».

I el motiu d'ella és ben pales; tothom sap que l'amic Forcades mai no s'aFAIta; va mal aFAItat; per això la F. A. I. no el pot veure ni en pintura.

Ell, dones, és qui ha proporcionat a's de l'Esquerra aquests triomfs tant Escolans.

Per això EL BE i «L'Esquerra» de comú acord pensen homenatjar-lo com a iniciador i fundador d'aquells escaients misteris on un tan bell saurau-palau s'arma.

ESTADISTICA

Els que varen assistir a la inauguració de la temporada del Liceu tingueren molt de compte a fixar-se amb la qualitat i la quantitat dels aplaudiments que el públic dedicà a les autoritats.

El resultat d'aquest torneig ovacionístic, fou el següent: El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

El senyor Aiguader, gens.

El senyor Anguera de Sojo fou molt aplaudit.

El senyor Macià, bastant.

LA PARET DEL CEMENTIRI

ACTE I

El despatxe de l'Alcalde.

El Dr. Aiguader. — L'Ajuntament ha pres l'acord de suprimir la paret que separa el cementiri catòlic del lliure, i com que l'Alcalde ha d'ordenar l'execució dels acords presos per l'Ajuntament, i jo sóc l'alcalde, haig d'ordenar l'execució de l'acord. (Tocant el timbre.)

El timbre. — Ring ri-ri-ring, ring-ring!

L'ordenança (obre i saluda) El Dr. Aiguader. — Porteu-me el cap dels serveis tècnics dels cementiris!

L'ordenança (saluda i surt). (Aplaudiments.)

El Dr. Aiguader. — ¿M'hauré de posar jaqué, o podré anar-hi d'americana? Potser seria millor anar-hi de frac! Ho consultaré amb en Prieto. Si per a elegir el president de la República s'ha d'anar d'etiqueta, bé s'hi hauria d'anar per a enderrocar la paret del cementiri!

L'ordenança (entra portant en una safata el cap dels serveis tècnics de Cementiris, el deixa damunt la taula, saluda i surt).

El Dr. Aiguader (bromejant). —Hola, «cabeza parlante»! Hem de veure com es fa això de tirar a terra la paret del cementiri. Com que sembla que haig d'ésser jo qui ha de fer-ho, voldria que me n'ensenyéssiu una mica. ¿Que em podrieu enviar a casa, en havent dinat, un membre de les brigades?

El cap dels serveis tècnics. — Paret a terra del cementiri? ¿I per què la voleu tirar a terra?

El Dr. Aiguader. — Ho vàrem acordar. Perquè no hi hagi divisions a dintre. Tirarem a terra la paret que dividia els dos cementiris!

El cap dels serveis tècnics. — ¿...A terra la paret que divideix els dos cementiris?... Però si no els divideix cap paret!

El Dr. Aiguader (esverat). — ¿Com, que no els divideix cap paret?

República. Què, tant? Més! Molt més! (Agafa el telèfon i demana comunicació amb el ministre de Finances; espera un moment i...)

El timbre del telèfon. — Ring!

El Dr. Aiguader. — ¿El senyor Prieto? Parla amb l'alcalde de Barcelona.

La veu del Sr. Prieto. — ...!! (A freir espàrregos!)

El Dr. Aiguader. — Home, no s'enfadi. Era per una petita consulta sobre qüestions de protocol.

La veu del Sr. Prieto (satisfeta). — Ah!

El Dr. Aiguader. — Per anar a enderrocar la paret que separa el cementiri civil del catòlic, ¿he d'anar vestit de rigorosa etiqueta, d'etiqueta moderada o d'americana? Potser de levita?

La veu del Sr. Prieto. — Veurà; nosaltres aquestes coses les consultem amb un funcionari de vostres: amb el senyor Ribé.

El Dr. Aiguader. — Ah, caram, té raó que tenim el senyor Ribé. Gràcies, i disculpi.

La veu del Sr. Prieto. — ...!!! ??¿¿...+ = !! (A freir espàrregos, muerga!)

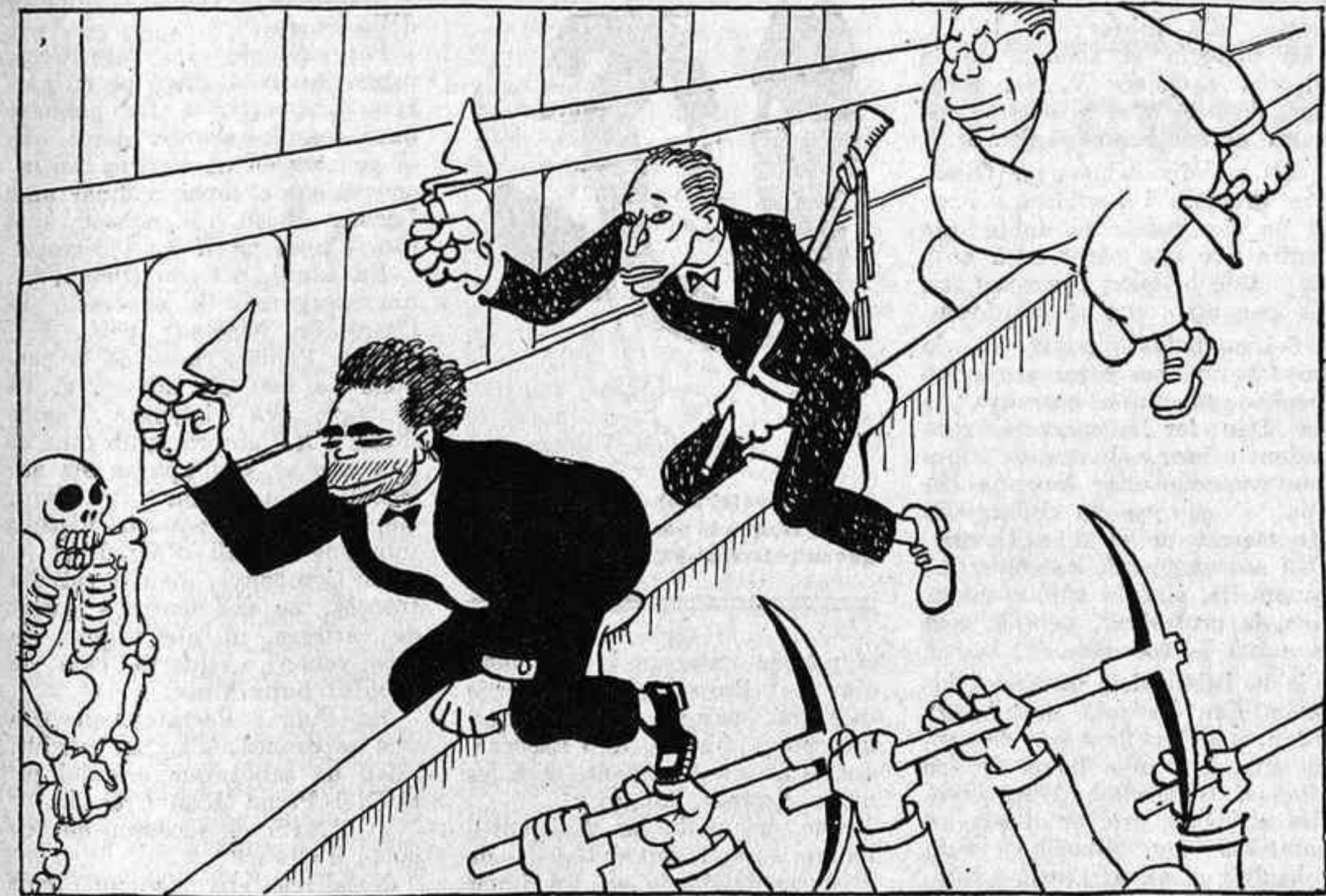
El Dr. Aiguader. — Ai, caram de Ribé. Qui ho havia de dir. (Cerca un número en el llisti, el roda al telèfon i espera.) El senyor Ribé? És l'Alcalde.

La veu del Sr. Ribé. — ¿El senyor Alcalde? Ai, caram, quant temps sense veure'!! Què mana el senyor Alcalde? Estan tots bonets?

El Dr. Aiguader. — Voldria saber quina peça m'he de posar, com he d'anar vestit per a enderrocar la paret que separa els dos cementiris.

La veu del Sr. Ribé. — ¿Em deixa meditar una mica? (La veu medita. Després de meditar:) ¿Per què no es vesteix de Juan José?

TELÓ

ACTE III

L'escena al cementiri.

El Sr. Ribé. — Viaguin, viaguin, que els acompanyaré a la paret; és una monada; els tècnics municipals han fet una obra d'art.

El Dr. Aiguader. — Anem, anem-hi sense por. Fem el cor fort, tinguem valor.

El Sr. Ulled. — Fem el cor fort!

El Sr. Giral. — Tinguem valor.

El Sr. Casanoves. — Anem, anem-hi sense por!

(Arriben a la paret. Els tècnics municipals han disposat damunt la paret unes selles de la guàrdia municipal muntada. Les personalitats més destacades s'hi encamellen i, muntant a l'anglesa, ataquen el picot.)

El Sr. Ribé. — Ara el secretari llegirà l'acord consistorial.

El Secretari (llegeix l'acord consistorial).

(Les personalitats de l'Esquerra i les radicals ataquen la paret a cops de picot; un cop de la banda civil, un de la banda catòlica. Els maons van caient. El treball avança i aviat cada prohom es troba confortablement assegut dalt d'una mena de xemeneia de maó de cantell.)

El Sr. Rissec. — Visca l'Esquerra!

Una veu. — Silenci, que això és un acte seriós!

El Sr. Giral. — Visca el Partit Radical!

El Dr. Aiguader. — I ara, com baixem? Em roda el cap!

El Sr. Casanoves. — Si em deixes la vara t'ho ensenyaré.

El Dr. Aiguader. — Això vol

dries. Mira (salta agíllissim). Voilà.

El Sr. Ribé. — No s'espantin, que ara portaran l'escala dels nínxols. (La porten i tots baixen.)

El Dr. Aiguader. — Ara anem a fer els discursos. (Van a fer els discursos.)

El Sr. Ulled. — Poble de Barcelona! Jo, que sóc el President de la Comissió de Cementiris, t'ofereixo aquest indret que per a tu acabem de conquistar els homes que hem portat a la República. No veieu en això cap ofensa, sinó la nostra voluntat que després de morts pugueu circular lliurement per aquests jardins, sense que la diferència de creences us en privi. Acabem de secularitzar aquest formós cementiri, i, de mica en mica, si teniu paciència, us prometem d'anar secularitzant les altres coses. Per ara no puc ésser més explícit. (Aplaudiments.)

El Dr. Aiguader. — Ciutadans de Barcelona! Avui és el dia més feliç de la meua vida. L'Esquerra de Catalunya acaba de complir un altre dels punts del seu programa electoral: la secularització dels cementiris. Gràcies a nosaltres, un cop soterrats els esperits, els ossos es podran unir i viure en pau i tranquil·lament. No volem més diferències. Hi havia un cementiri catòlic i un cementiri lliure. Ara no hi haurà més que un cementiri únic. Esperem que la C. N. T. sabrà el que això significa. Per les associacions lliurepensadores que ací ens escolten, diré que ara estem gestionant, entre altres coses, la secularització de Nostre Senyor!

El Sr. Ulled (al Sr. Giral). — Demonio! Me la ha pisado!

El públic. — Visca!!!

El Dr. Aiguader. — Ara, dissolueu-vos amb ordre. Els elements perturbadors no han vingut esperant que ja ens pertorbariem nosaltres mateixos. No ens pertorbem, doncs, i anem

a dinar com a bons companys. Jo us recomano que, com a homenatge als difunts que avui hem vingut a agermanar, compréssiu tots un tortell, símbol de l'eternitat, la millor corona laica que podem oferir tots als nostres difunts.

TELÓ

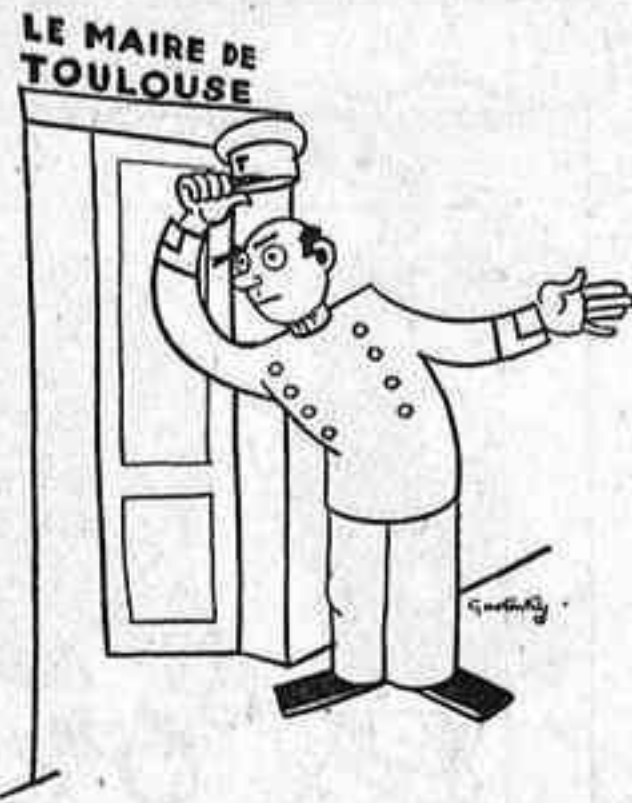
ELS NOUS CAMINS DE L'ORATORIA

L'Esquerra Republicana de Catalunya, no contenta amb renovar de fonaments per amunt tot l'edifici de la nostra organització social i ciutadana, ha trobat encara la manera de revolucionar de dalt a baix l'art de l'oratoria.

L'experiència dels mítings de repetició, del Poble Nou, ha estat magnífica. S'ha demostrat que per a ésser orador, no cal parlar. És a dir: el públic prefeix que no parli.

Els veritables oradors, d'aquí endavant, hauran d'ésser a la tribuna s'hi estigui el primer quidam que vingui a mà.

No cal dir que aquest nou estat de coses farà possible anunciar com a oradors gent tan poc parladora com els mateixos senyors Comes, Ventalló o Casanelles. Per altra part, tampoc cal dir que el senyor Roc Boronat serà destinat per saecula saeculorum als rengles d'orquestra. El senyor Casanoves ocuparà manta lotja i el senyor Companys—prudència obliga—no es mourà de caseta.

LA VENJANÇA —Hi ha un tal Monseñor Artemio que demana per vostè. Ve recomanat de l'Alcalde de Barcelona...

Els sopars imaginaris

per P. Coromines

Als que s'han salvat del «bloc» i deslliurat del martiri, dedica aquest treball, curt com un cul de ciri

L'Autor

Imatges saboroses d'un sopar perdut, nostàlgies malencòniques de la taula parada, deixondiu-vos avui en la memòria i veniu a perfumar-me el ventrell, amb l'aroma de les santes fartaneres.

Vosaltres enceteu en les tenebres del pobre famolenc sopars pantagrèlics, vosaltres esteu aplegant riberes de vi de Valls, davant la gorja sodejant dels homes d'avui dia; vosaltres ompliu de saboroses menges les panxes buides dels companys dels giralsos, dels ventallons i dels casanellassos.

Veniu, veniu a mi, plats d'arros amb conill i de vedella amb pèsols, i torneu a perfumar-me el ventrell amb l'aroma de les santes fartaneres.

Ja em sento al vespre d'un dia de novembre a l'Orient, assegut a la taula parada amb tovalles de madapolam, netes i blanques com la llet de dues verges austeres.

Hi havien anat tots els companys, pollastres i capons i viandes daurades i jo a Madrid com un carallot, provant-me la casaca de l'Indalecio.

Només vaig ésser jo, entre tots, que vaig quedar-me en un recó del menjador d'una casa pudent d'all i de ceba dels suburbis del Madrid castís. Si jo hagués estat a Barcelona, no hauria mancat a l'etzigori; un, dos, tres sopars, m'hauria deixat pagar per aquell Llätzer, la resta són trons i males voluntats.

I a vosaltres, els incrèduls, els fariseus orgullosos de la vostra virtut, els que creieu en la puresa de la vostra ànima us convidaria una hora de menjar cap i pota per a aprendre de conèixer-vos millor.

I UN BE!...

El senyor Aiguader, Artemi, per més senyes; el senyor Aiguader, Artemi, li cau bé. Els pobres reporters, quan se'n van al lit, les galtes se'ls inflen i el nas, aixirrit.

El Dr. Aiguader s'ha firat dos indiotis pel Nadal laic. No els ha fet inscriure al partit.

En Giral, àvidament compra cosetes petites per a guarnir un pessebre antiobscurantista.

La Humanitat ha perdut un gran protector. Don Tiroleses ha passat, amb aquest motiu, a millor vida: menys pèrdues equivalen a més ingressos.

Ha causat gran sensació la presència del senyor Cabré a una sala de ball de minyones de servei. I quines matxitxes, el «paiau»!

El senyor Rafel, n'és un home gros: duu botins canyella i el trau ple de flors. Les seves armilles són molt delicades pell de cocodrillo i teles brodades; diumenges i festes, de «llama de plata».

A l'últim, en Franco ha parlat amb franquesa. Diu que tant se li en dona de l'Estatut. I a nosaltres, d'en Franco, i, encara, anem plus ultra.

ELS ESQUERRANS S'ESBARGEIXEN

Una mica engorronat per les delícies del poder, estragat per una unanimitat excessivament excessiva, el partit de l'Esquerra Republicana de Catalunya anava perdent el nervi que l'havia portat al triomf. Els seus homes més representatius prou se n'adonaven; però era endebedades que hi cercaven un remei, i llur ànima s'entristia.

Al cap de pocs dies tenia lloc el míting del Poble Nou. L'èxit fou definitiu; el públic vibrava. Però no n'hi havia pas prou; calia exercitar el poble per ferne una veritable tropa de xoc capaç de portar la revolució allà on fos i allà on calgués. Però el que calia de moment era variar els programes; la bona voluntat de la F. A. I. i les bones disposicions de la C. N. T. vindria un dia que ja no aixecarien els ànims del poble, i per aleshores eren necessàries noves atraccions: un programa definitiu.

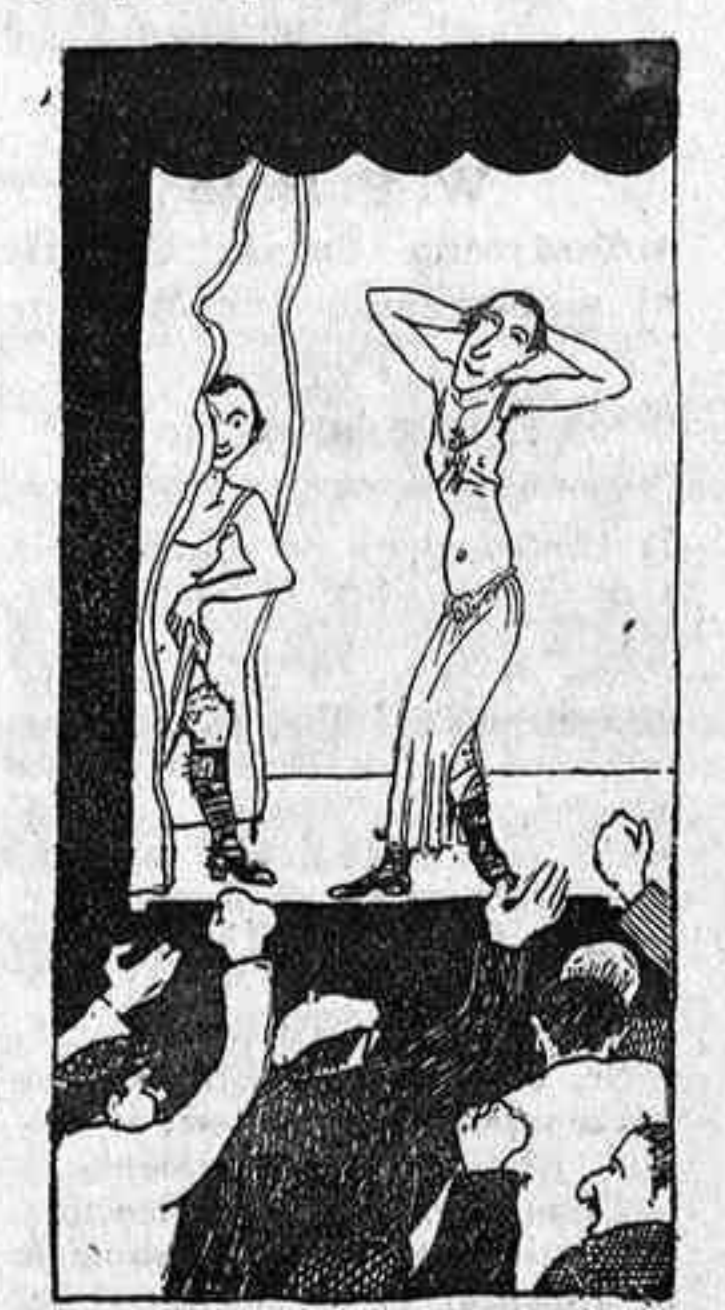
I en aquestes condicions es celebrà l'acte de divendres, com resaven laicament els programes, a petició de nombroses famílies. El programa era lluit a no poder més.

Començà el senyor Alexandre Forcades, que, actuant de compe-re tingué un èxit fantàstic. El públic, caldejat, aplaudia frenèticament. El senyor Martinez Novellas en digué després quatre de fresques que alegraren les paparilles de l'auditori.

El senyor Roc Boronat, excusant-se de no parlar davant del micròfon, no agradà pas massa, però aconseguí el seu propòsit, el públic reaccionà. Cridava: —Que ensenyi l'esquerra!

El senyor Roc els l'ensenyava. El senyor Casanoves també l'hagué d'ensenyar repetides vegades, i, pujant de to l'espectacle, el públic anà tenint una exigència després de l'altra, fins que demanà als oradors que tra-guessin l'Anguera. Ells, si bé de moment no accediren a la petició de la caldejada concurrència, assenyalant que hi havia «paparres», com hom anomena la policia en l'argot dels music-halls, prometeren amb paraules velades complaure el públic a la primera ocasió. Part dels espectadors, però, volia que la cosa fos immediata, ja que, poc habituats a aquesta mena d'espectacles, no n'entienien la mímica. Finalment, el senyor Ca-

sanoves, en la impossibilitat de complaure l'auditori, trobà una diversió, i ordenant a l'orquestra que toqués aquella marxa fi-

nal tan característica, cridà alegrement i fent l'ullet:

—Niños, al cementerio! El que quiera secularizar, que me siga!

No cal dir que a la porta del cementiri hi hagué cua. El prestigi de l'Esquerra estava salvat.

Una emissió de falsos bastons blancs

Fa pocs dies que fou detingut un fals ceguet que, gràcies a un dels coneguts bastons blancs dels que un conegut filantrop el nom del qual ara no recordem, féu present als ceguets de la ciutat, feia una campanya il·lícita als que hi tenien dret. Han estat descoberts després altres ceguets a darre-ra hora de la nit amb el bastó penjat del braç i o corrent darrera del trauvia o apretant el pas dirigint-se adalerats cap a dormir.

Cal, doncs, que les persones caritatives vigilin, en aquests temps de crisi, a qui fan caritat, ja que és segur que circula una emissió de falsos bastons blancs que per alguna casualitat estranya han anat a parar a mans de falsos ceguets. No creiem que la falsedat d'aquests bastons blancs pugui ésser descoberta mirant-los a contrallum o fent-los dringar damunt del taulell de les persones caritatives, però tenim entès que el Laboratori Municipal està practicant un acurat anàlisi el resultat del qual el senyor Vachier donarà en una nota a la premsa.

Una manxeta com una casa

«Avui el poble de Barcelona serà al Cementiri Nou».

«L'Opinió» publicava diumenge aquesta manxeta i nosaltres obrim un concurs: ¿qui l'ha redactada?

Els lectors d'«El Be Negre» (a cor): L'Artemi Aiguader!!!

Com que ja ho han dit, ens veiem impossibilitats de celebrar el concurs. I és llàstima, perquè hi havia bons premis.

ALMANAC EL BE NEGRE

Si voleu no el compreu, però llegiu-lo!

(Encara que feu el contrari, no renyirem)

MOLT

Teatre Romea i d'«El Be Negre»

RADIO XICAGO, W. P. H. 15

melodrama català traduït al sudamericà per Melcior Font

ACTE PRIMER

Sr. Daví. — Aquí, Ràdio de la Unió Federal de tota la vida i de Xicago. Sóc el senyor Daví!

Sra. Vila. — I que parla bé el meu marit! Pensar que portem tants anys de casats i que ara hàgim de tornar a festejar!

(S'apaguen els llums)

El públic. — Ah!

(S'encenen els llums)

El públic. — Oh!

Sr. Cabré. — Esperin-se, que ara comença el misteri.

(S'apaguen els llums)

El misteri. — (Comença.)

Les senyoretas de la Lliga de la Joventut de Príncep. — Fixeu-se quins vestits de «soirées» que portem. No repararem en «gastos».

El traductor. — Hauria de dir despeses, però dic «gastos» perquè m'entenguin.

Els lladres. — Mans enlaire!

La claca. — Ui, quina por!

Sra. Morató. — Ai, lladre!

(S'encenen els llums)

Sr. Gimbernàt. — Quin misteri, Mare de Déu! ¿Per on deuen haver entrat els lladres?

El públic. — Són molt capaços d'haver entrat per la porta.

Sr. Daví. — Quin misteri! Sra. Vila. — Quin misteri!

Tothom. — Quin misteri!

Sr. Stremis. — I que n'arribo a ésser de traïdor, però mireu com dissimulo!

(Els llums s'apaguen)

Teló

ACTE SEGON

Sr. Daví. — ¿Qui deu ésser el director de la banda?

Sra. Vila. — Jo sospito d'en Lamote de Grignon.

Els llums. — Què fem? Ens apaguem o no?

L'empresari. — Quin misteri, Mare de Déu!

Sr. Cabré. — Uix, ara ve el bo!

(Els llums s'apaguen)

El bo. — (Ve en forma de tret que mata al senyor Cabré. S'encenen els llums.)

Sr. Gimbernàt. — Aquí hi ha un assassi, i l'hem de descobrir.

Els espectadors. — És el senyor Stremis!

Sr. Stremis. — (Al públic.) Dissimulin vostès, ja que no ho faig jo, perquè encara falta un acte.

Els espectadors. — (Dissimulen.)

Actors, traductor i empresari. — Quin misteri, Mare de Déu!

Teló

ACTE TERCER

Sr. Gimbernàt. — Són dos quarts d'una. La comèdia s'ha d'acabar d'aquí mitja hora i a-bans hem de resoldre el misteri.

Sr. Cabré II. — Bones tardes.

Sr. Daví. — Què vol, vostè?

Sr. Cabré II. — L'autor m'envia per dir-los que l'assassi és el senyor Stremis.

El públic. — Que en fa d'estona que ho sabem!

Sra. Vila. — No ho hauria dit mai! Un xicot tan formal...

Sr. Daví. — Bé, i que fem, ara?

Els espectadors. — Apagueu els llums, que ens agrada molt. (Els llums s'apaguen. Ovació.)

L'obra termina en mig de l'entusiasme general. L'olsetricista és cridat a escena i ha de fer un discurs de gràcies.

Teatre Novetats i d'«El Be Negre»

ELS TRES PRETENDENTS D'ANTONIA

Sarsuela en tres actes d'Avelí Artís

ACTE PRIMER

Sra. Fornés. — Si en Bernat i Duran els diu que sóc la feréstega domada, no en facin cas.

El públic. — I ara, vol callar!

Sr. Bernat i Duran. — Cie-

los, qué osadía! Eso es plagio y replagio!

Sr. Guitart. — Mira quin «trajet» m'he fet. Em costa quaranta-cinc duros.

Sr. Canals. — Ah, joventut, joventut!...

ACTE SEGON

Sra. Fornés. — Apa, aneu a la finestra i tireu força ginesta.

L'autor. — Després diran que no sabem fer versos...

Sr. Bernat i Duran. — Esto es un plagio del tabernario Sagarra.

(Les coristes i els coristes es posen al fons. La tiple, el tenor, el baix i el bariton, a primer terme.)

Sr. Guitart. — Jo, ara hauria de cantar, però com que no en sé, recitaré.

El públic. — Si no sabeu cantar, que toqui el famós Trio Catalònia.

El famós Trio Catalònia. — (Toca, i els actors ballen uns rigodons o bé uns llancers.)

(Ovació. Crits de: L'autor! L'autor!)

Sr. Aimeric. — I si ara féssim una mica el burro?

Sr. Giménez. — Fem-lo. (El fan)

ACTE TERCER

(Els «Novetats Boys» i les «Novetats Girls» fan un número còmic.)

El públic. — Música! Música!

Sr. Alarma. — En nom dels meus companys he de repetir-los que no sabem cantar.

El públic. — Doncs que ballin!

Sr. Alarma. — Ja ho hem fet al segon acte.

L'autor. — Ja la ballem!

Sr. Fernández. — Ara jo faré allò tan nou de parlar en castellà per a fer riure: Nosotros, los monesipales...

El públic. — Ja, ja, ja.

Sr. Bernat i Duran. — Nada hay nuevo sobre el mundo, como dijo Hernán Cortés.

(La representació dura dues o tres hores més.)

***

L'Avelí Artís és un home de desgràcia. Quan estrena una comèdia, tots els crítics, com si s'haguessin posat d'acord, exclamen a l'unison:

—Quina llàstima! Un autor tan ben predisposat per fer sainets, perd el temps escrivint comèdies. L'Artís és un saine-ter nat, etc., etc.

Quan li han repetit això en tres o quatre estrenes seguides, el saine-ter nat considera:

—Té! Ara els faré contents. Escriviré un sainet.

I l'escriu. I l'estrena. I aleshores, la crítica, com si s'hagués posat d'acord altra vegada, diu:

—Això és un sainet? Això és una merda! Un home tan dotat per fer comèdies i s'entre-té escrivint aquestes bestieses...

Sort que l'Artís s'ho pren bé.

***

Quan el senyor Canals va saber que tampoc al Liceu no hi anava gent, va dir:

—Vaja! Ja no som sols.

***

Finalment, la direcció del Poliorama s'ha decidit a estrenar una comèdia d'en Pac Madrid.

Es titula *Dos damas en un tablero* i cal reconèixer-ho — ha tingut un èxit extraordinari entre la redacció de *La Noche*.

Ja és hora que els autors joves, moderns i postergats, trobin un escenari que els obri amorosament les seves portes.

Perquè aquest lamentable estat de coses no continuï, brindem als esmentats autors joves, moderns i postergats — entre els quals comptem generosament els senyors Imprudenci Bertrana, Ambrosi Carrion i Brenant i Sopant i Duran — l'exemple del senyor Paquet Madrid.

Que s'espavilin, que diantre!

***

Els crítics musicals s'han trobat amb un gran compromís. Tenien la intenció de dir que Hipòlit Làzaro no va cantar gaire bé l'«Aida» del dissabte, però no ho han gosat escriure perquè això cau de ple dintre la Llei de defensa de la República.

AZAÑA, AUTOR DRAMATIC

— I ara no m'enfadaré si em diuen que faig comèdia.

¿Sabrem per fi de quina entranya va fer Déu a les víbores?

Des de que el senyor Giralt va escriure el seu segon article a *El Progreso* sobre l'afer Bloch —el primer no li fou publicat perquè s'havia descuidat de firmar-lo— una pregunta insistent barrina el seu cervell privilegiat. Inconscientment, perquè sonava bé, va escriure el títol de l'article «¿De què entranya os hizo Dios, víboras?» 'l'otseguit, però, s'adona que havia fet quelcom més que posar un na que acabava de plantejar ubonic títol a un article; s'adona capital qüestió biològica: de quina entranya va fer Déu els escorçons?

Aquesta pregunta, com un clau clavat a l'indret reservat al cervell no el deixa dormir de nits ni de dies. És inútil que es faci convidar per financers i agents de negocis. No aconseguirà conciliar el son. Pallid, ullerós, circula pels mateixos carrers, pronuncia els mateixos llargs discursos, segueix dient les mateixes incoherències, però l'home no és el mateix. Què li passa?

EL BE NEGRE les activitats tenebroses del qual el seu nom ja indueix, no podria pas romandre indiferent davant la perspectiva d'un misteri, i ha aconseguit, com altres tants, esbrinar-ho.

El senyor Giralt es passa llargues estones a la seva cambra d'estudi, que ha fet renovar de cap a peu. Han desaparegut momentàniament de les parets els retrats d'articles de revista que tan grans records li havien deixat, i els ha substituït per diferents mapes anatòmics. Veiem en lloc d'honor «L'home

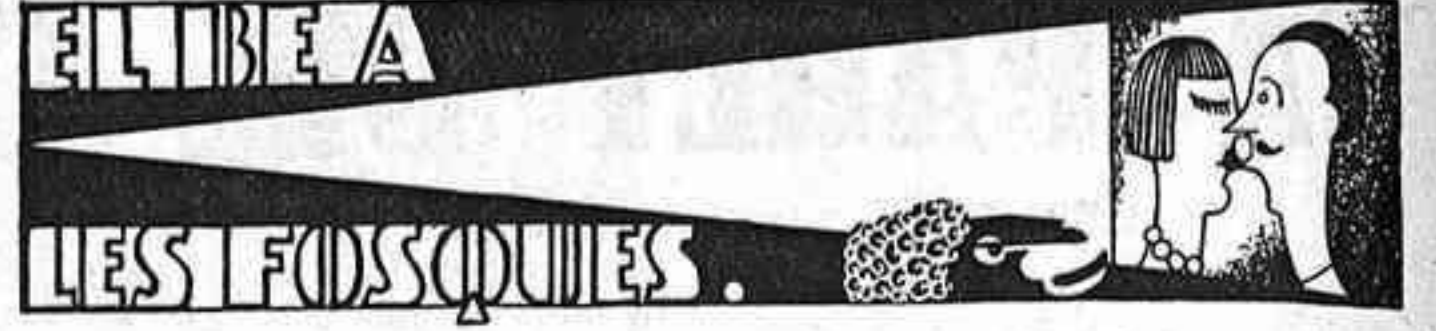
fàbrica», el famós quadro que tots els vegetarians coneixen tan bé; els quadros titulats «Els efectes de l'alcohol», «Els efectes de la blasfèmia» i «El Huerto del francés» i damunt la taula llibres, probetes i carpetes. Els llibres: la Bíblia, «La biología al alcance de la mano», «¿Quiere V. ser tenedor de libros?», «El arte de curar el insomnio» i altres.

Els estudis del senyor Giralt són intensos i perfidiosos i no hi ha cap mena de dubte que dintre poc ens sorprendrà amb un descobriment sensacional. Es per això que el visitarem.

—L'enunciat mateix de la frase fou ja per a mi una revelació: ¿de quina entranya va fer Déu les víbores? I, com poden pensar, el primer llibre que vaig consultar fou una Bíblia, i no pas la Bíblia de Montserrat ni al d'en Cambó, Déu nos en guard, les coses que deuen dir, sinó la Bíblia autèntica, la protestant, perquè, com ja sabrà jo sóc ateu.

A la Bíblia deia que *Dios hizo a Eva de una oestilla de Adán*, però no deia pas de quina altra entranya havia fet les víbores. Naturalment, les ciències aleshores estaven massa en mantilles per saber-ho. Vaig consultar el César Cantú i tampoc en deia res. Aleshores vaig veure ben clar que ningú no s'havia ocupat de l'assumpt i vaig decidir fer-ho jo.

I miri, acabà, aquí hi tinc «La biología al alcance de la mano» que és una obra molt bona i els altres llibres i aquests aparells i vaig fent. Ara, que

Un yanqui en la corte del Rey Arturo és un film que promet molt, però que no dona gaire. El truc, repetit fins a l'infinit, d'aplicar a un medi de l'Edat Mitjana els invents i els avenços de la civilització del segle XX és un truc que a la tercera repetició ja no fa cap efecte.

A més a més, hi ha el procediment dels dobles, és a dir, que els actors del film obren la boca i els que parlen castellà són uns altres. Aquest procediment, que a primer cop de vista sembla que és una gran cosa, té la rara virtut d'ensopir les pel·lícules més vives.

Fet i fet, preferim que parlin en anglès. Si més no, ens queda el consol de no entendre el que diuen.

***

Tabú.

Tabú.

Tabú.

No hay ley más temible que aquella etc., etc.

Ahir va estrenar-se *Tabú* al Coliseum. I l'escriptora Aurora Temprana i Bertrana, per variar, va parlar de les illes de la Polinèsia.

Mai grat el que diuen les males llengües, la senyora Aurora té alguns moments en els quals no explica la seva estada a les illes del Pacífic Fou en un d'aquests instants de calma que varen emparaular-la els de la Paramount.

Però no cal estranyar-se'n. Sembla que mentres estigué a la Polinèsia, la senyora Aurora no feia res més que parlar de Barcelona.

—Barrefat amb els catòlics, no! No! Si treuen la paret de tanca, vull que m'enterrin al Canyet!

si pogués tornar a la Presidència de Proveïments m'aniria molt bé, perquè, afiguri's quillaboratori tindria a l'Escorçador! i essent President, amb les mans lliures! Afiguri's!

Ens acomiadarem desitjant-li molta sort i prometent-li de procurar ajudar-lo en tot i per tot. És per això que EL BE NEGRE no parerà de demanar al senyor Casanoves que torni al senyor Giralt la Presidència de la Comissió de Proveïment. Volem saber de totes passades, com el senyor Giralt mateix, de quina entranya féu Déu les víbores.

—La llama sagrada?
—Sí, senyors: La llama sagrada.
—¿Voleu dir La llama sagrada?

—Entesos. O, si voleu, la sacre llama com diuen aquella gent que no entén en Compans.

—Senyors, acabo d'arribar de Madrid!—diu el doctor Xirau Palau el dissabte, entrant a classe tot atrafegat i amb la mirada a l'infinit. Els dimarts, naturalment, ja no pot anar-hi perquè torna a ésser a Madrid. ¿Qui era, doncs, el J. Xirau Palau que dimarts passat al matí assistia a una prova privada de «L'Abú» que es representava al Coliseum? ¿Era potser un altre dels 11.000 Xiraus Palaus?

¿Qui serà el Ministre d'Economia?

Desmetriríem la nostra fama de ben informats — l'únic periòdic ben informat de Barcelona, per dir-ho d'una vegada — si no sabéssim el com i el què i encara una pila d'altres coses.

Per exemple, sabem qui serà ministre d'Economia després d'en Nicolau d'Oliver: encara més; sabem, cosa que ell ignora, que ell és actualment ministre d'Economia.

Sabem, també, que entre els de l'Esquerra s'ha establert un veritable Vallès-i-pugilat (a la «Lliga» en dirien Pugilat-i-Cadafalc), per arribar, si el temps ho permet, a ministre d'Economia.

Per exemple, D. Pere Coromines, quan ja ningú no en parlava, va cuitar a fer publicar unes manifestacions, dient que el que era ell no tindria cap inconvenient a sopar o dinar amb Lazare Bloch. I aquest apaf fora d'hora se li ha indigestat.

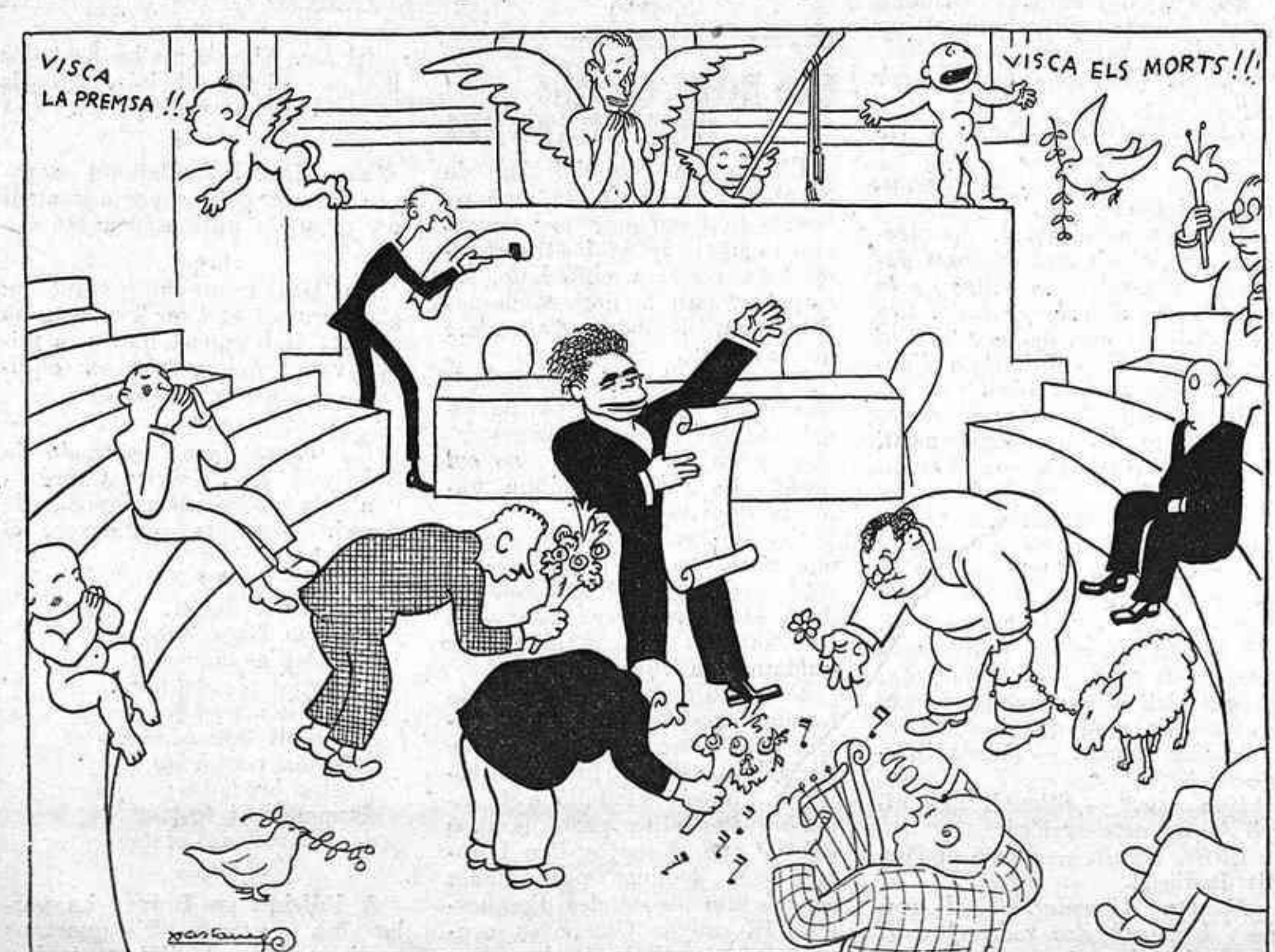
En Lluhi, pel seu silenci, tenia assegurada la successió de l'hermètic Nicolau; però, ai!, l'amor, l'amor, causa de la perdició de tots els homes, el va destruir. Va defensar l'amor lliure a la Cambra, amb tant de foc, que es van apagar els entusiasmes que tenia a favor seu. Reposi en pau aquesta víctima innocent del fill d'Àfrodit!

En Compans, mentre estudia francès, no vol sentir a parlar de carteres, ni que siguin les que venen a quarta part de preu al barri xinès.

En Puig i Ferrater, que era una esperança, s'ho ha perdut, quan ha sabut que era del jurat del Premi Joan Crexells.

¿Qui serà el successor de Nicolau d'Oliver?

Nosaltres ens temem molt que, mentre demostris tant de fastic envers la cartera, el senyor Nicolau serà ministre tota la vida; ara, si mai hi posa afecte, de seguit l'engegaran.

LA DARRERA SESSIÓ MUNICIPAL

LA BORSA LAVIDA

COTITZACIONS

Alcalá Zamora	495
Nicolau econòmics	108
Rocs i enderrocs Boronats	0'02
Enderrocs funeraris	Executats
Mitings esquerrans a la plaça de toros	504
Mitings esquerrans al Poble Nou	0'504
Propietaris del Liceu. Fan el bot	
Espectacles municipals	Fan compliments
L'hereu Bertrana	5000
Amoniacaals Canizares	34

Aquesta setmana les esquerres s'han cotitzat a baix preu. Ni les jacobines manifestacions d'en Casanoves, ni les rucades de tots els Rocs, ni les artèries de tots els Artemis no han pogut evitar la baixa.

Els Espectacles municipals estan esperant una bona ocasió per a repetir els habituals festivals amb l'èxit, tan-bé, habitudinal.